

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

08 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal în componență:

Președinte – Iurie Diaconu,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ina Cepoi în numele inculpatului, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2019, în cauza penală, în privința lui

Codrean Vasile XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond de la 31.07.2019 până la 11.09.2019;

Instanța de apel de la 03.10.2019 până la 11.12.2019;

Instanța de recurs de la 28.03.2020 până la 08.07.2020.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia, sediul Glodeni din 11 septembrie 2019, inculpatul Vasile Codrean a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, și i-a fost stabilită pedeapsa în conformitate de cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost admis parțial demersul procurorului și s-a dispus încasarea de la Vasile Codrean în contul statului cheltuielile judiciare în sumă de 7 098 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, inculpatul Vasile Codrean la 29 mai 2019 aproximativ la ora 22:20, aflându-se la domiciliul Svetlanei Ciubotaru situat în XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, fiindu-i constatată concentrația de alcool în aerul expirat de 1,5 mg/l, urmărind impunerea voinței și a controlului personal față de fosta sa soție Cristina Codrean, care potrivit prevederilor art. 133¹ lit. a) din Codul penal este membru de familie, în vederea obligării ultimei de a locui împreună cu el la domiciliul său din satul XXXXX, a inițiat un conflict cu numita, acționând intenționat din motiv de ură și gelozie, cu scopul cauzării ultimei a vătămării corporale, i-a aplicat acesteia o lovitură în regiunea abdomenului cu un corp ascuțit-tăietor, cauzându-i conform raportului de expertiză judiciară nr.201927D0098 din 05 iunie 2019 vătămări corporale grave periculoase pentru viață sub formă de plagă

penetrantă de cuțit a peretelui anterior al abdomenului cu lezarea organelor cavității abdominale - intestinul subțire, complicându-se cu o peritonită.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, inculpatul Vasile Codrean a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, cu indicii de calificare „*Violența în familie, adică acțiunea intenționată comisă de un membru de familie în privința altui membru al familiei manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței și controlului personal asupra victimei și acțiuni violente, soldate cu vătămare gravă a integrității*”.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, în partea referitor la pedeapsa aplicată, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Vasile Codrean să-i fie aplicată pedeapsa în baza art. 201¹ alin.(3) lit. a) din Codul penal sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu includerea în termenul pedepsei inculpatului Vasile Codrean perioada aflării în stare de arest, începând cu momentul reținerii 07 iunie 2019, ora 09:45.

În motivarea cererii de apel, procurorul a menționat că, pedeapsa stabilită de instanța de judecată este prea blândă pentru săvârșirea faptelor incriminate inculpatului și nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei, dar și personalitatea inculpatului care anterior a fost condamnat pentru mai multe infracțiuni comise cu intenție, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare, însă nu a tras concluziile respective și din nou a comis o infracțiune gravă cu intenție directă.

3.1. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, a declarat apel avocatul Ina Cepoi în numele inculpatului care la fel a solicitat casarea parțială a sentinței în partea stabilirii pedepsei penale și aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, prin care să fie dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei penale aplicate inculpatului.

În motivarea celor solicitate, avocata a indicat că, inculpatul este divorțat, însă concubinează, vina a recunoscut-o, se căiește sincer de cele comise, părțile s-au împăcat, partea vătămată l-a iertat și dorește ca inculpatul să fie alături de ea, deoarece are doi copii minori la întreținere.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2019, au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de către procuror și avocata Ina Cepoi în numele inculpatului, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel verificând argumentele apelurilor declarate în raport cu materialele cauzei și prevederile legii, audiind participanții la proces, a conchis că urmează a fi respinse ca nefondate și neîntemeiate, or, starea de fapt reținută și de drept apreciată, concordă cu probele administrate și examinate în ședința de judecată, instanța just încadrând acțiunile inculpatului Vasile Codrean în

baza art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, după indicii calificativi „*Violența în familie, acțiunea intenționată comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței și controlului personal asupra victimei și acțiuni violente, soldate cu vătămare gravă a integrității corporale.*”

Vina inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate pe deplin a fost stabilită de către probele administrate pe dosar în faza de urmărire penală acestea fiind acceptate de inculpat prin cererea depusă până la începerea cercetării judecătorești și acceptată de instanța de fond prin încheierea din 03 septembrie 2019.

Astfel, instanța de apel a indicat că sentința a fost atacată doar în partea stabilirii pedepsei penale, în acest sens a stabilit că, pedeapsa aplicată lui Vasile Codrean de către instanța de fond este una justă și nu contravine prevederilor legii, dat fiind, că sancțiunea art. 201¹ alin. (3) lit. a) Cod penal, prevede ca pedeapsă închisoare de la 6 ani la 12 ani.

Referitor la solicitarea avocatului Ina Cepoi de a fi aplicate prevederile art. 90 Cod penal, instanța de apel a menționat că, este contradictorie circumstanțelor și împrejurărilor de fapt stabilite de către instanța de fond și cea de apel pe parcursul judecării cauzei, pedeapsa fiind aplicată în limitele sancțiunii articolului incriminat.

Prin urmare, instanța de apel a menționat că, la numirea mărimii și formei pedepsei în privința inculpatului, prima instanță corect a ținut seama de prevederile art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, care prevede aplicarea pedepsei în cazul judecării cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, ce țin de gravitatea faptei penale, urmările prejudiciabile, motivul săvârșirii infracțiunii, fiind în stare de ebrietate provocată de alcool, persoana inculpatului, care se caracterizează ca satisfăcător la locul de trai, nu este la prima abatere, anterior a fost condamnat, antecedentele penale fiind stinse.

În circumstanțele menționate, instanța de apel a conchis că, nu este temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatului ca fiind aspră, iar argumentele aduse în apel în circumstanțele constatăte pe caz, nu pot servi drept temei pentru stabilirea unei pedepsei mai blânde inculpatului.

Referitor la argumentele procurorului precum că, pedeapsa stabilită de către prima instanță față de inculpatul Vasile Codrean este prea blândă, instanța de apel a indicat că în circumstanțele menționate ale cauzei nu este temei de a considera pedeapsa stabilită inculpatului ca fiind una blândă, iar argumentele aduse în apel în circumstanțele constatate pe caz, nu pot servi drept temei pentru stabilirea unei pedepsei mai aspre inculpatului.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Ina Cepoi în numele inculpatului, prin care solicită casarea parțială a deciziei, rejudecarea cauzei în partea stabilirii pedepsei penale și admiterii demersului procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare, pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, prin care să se dispună suspendarea condiționată a executării pedepsei penale aplicate ultimului și respingerii demersului înaintat de către procuror ca fiind nefondat, în rest să fie menținute dispozițiile sentinței.

Astfel, recurenta susține dezacordul cu pedeapsa aplicată considerând că este una prea aspră, or, părțile s-au împăcat, partea vătămată dorește ca inculpatul să fie alături de ea, deoarece are doi copii minori la întreținere.

Mai mult, consideră că decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți a fost redactată cu greșeli, deoarece partea vătămată este Cristina Codrean, nu Svetlana Ciubotaru.

De asemenea, susține că instanțele de fond eronat au dispus încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare, or, demonstrarea vinovăției este o sarcină a statului, iar acțiunile întru demonstrarea vinei urmează a fi asumate de către stat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind neîntemeiat, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Din textul recursului rezultă că, autorul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele de judecată, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului și din aceste considerente, instanța de recurs nu se va expune asupra acestor aspecte, dar recurenta își exprimă dezacordul cu pedeapsa aplicată inculpatului, considerând că este prea aspră și instanța urma să aplice prevederile art. 90 Cod penal.

Astfel, apărarea indică în textul recursului temeiul de casare stipulat de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, care prevede că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Însă, instanța de recurs consideră că, pedeapsa individualizată inculpatului, corespunde atât principiului proporționalității, cât și scopului pedepsei penale.

Reieșind din prevederile art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și din partea altor persoane.

Potrivit art. 75 alin. (1) Cod penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

La caz, Colegiul penal constată că, infracțiunea săvârșită de către inculpat, este conform art. 16 alin. (4) Cod penal, o infracțiune gravă, și-a recunoscut vina și se căiește de cele comise, a comis fapta în stare de ebrietate și se caracterizează satisfăcător la locul de trai, nu este la prima abatere, anterior a fost condamnat, antecedentele penale fiind deja stinse.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recursul avocatului, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii instanței de apel, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1 din prezenta decizie, denotă că instanța de judecată a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, conform cărora persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii.

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei, însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate.

Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Cu referire la alegațiile avocatei precum că, partea vătămată s-a împăcat cu inculpatul, Colegiul penal le respinge ca fiind nefondate, or, la materialele cauzei lipsește un act care ar proba aceste afirmații.

Mai mult decât atât, Colegiul penal reamintește că, potrivit art. 109 Cod penal, alin. (1) „*Împăcarea este actul de înlăturare a răspunderii penale pentru o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă, iar în cazul minorilor, și pentru o infracțiune gravă infracțiuni prevăzute la capitolele II - VI, la art. 264 alin. (1) din Partea specială, precum și în cazurile prevăzute de procedura penală, dacă persoana nu are antecedente penale pentru infracțiuni similare comise cu intenție sau dacă în privința sa nu a mai fost dispusă încetarea procesului penal, ca rezultat al împăcării, pentru infracțiuni similare comise cu intenție în ultimii cinci ani*”.

Astfel, la materialele cauzei lipsește vreo cerere de împăcare înaintată atât de partea vătămată cât și de către inculpat, cu încetarea procesului penal, prevăzut la art. 109 Cod penal, or, împăcarea este personală și produce efecte juridice din momentul pornirii urmăririi penale și până la retragerea completului de judecată pentru deliberare.

De asemenea, Colegiul penal reamintește că, infracțiunea comisă de către inculpatul Vasile Codrean se clasifică conform art. 16 Cod penal, ca fiind una gravă.

Cu referire la alegațiile avocatei Ina Cepoi privind aplicarea unei pedepse mai blânde neprivative de libertate în temeiul art. 90 Cod penal, Colegiul penal menționează că, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că, scopul pedepsei poate fi atins cu sau fără executarea efectivă a acesteia, or, conform prevederilor art. 90 Cod penal, instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând neapărat în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă.

Astfel, Colegiul penal indică că, în formarea convingerii, instanța de apel a ținut cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege, inclusiv are în vedere întreaga conduită a inculpatului înainte de săvârșirea faptei, după săvârșirea faptei, în timpul judecării, precum și alte aspecte ce privesc personalitatea infractorului, bazându-se pe materialele cauzei administrate în cadrul cercetării judecătorești.

În prezența circumstanțelor descrise, Colegiul penal consideră legală concluzia instanței de apel referitor la pedeapsa cu închisoarea aplicată inculpatului care este proporțională faptelor comise de către inculpat.

De asemenea, instanța de recurs ordinar respinge ca neîntemeiate alegațiile apărării în partea cheltuielilor judiciare, or, instanța de apel corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind soluționarea chestiunii legate de cheltuielile judiciare în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală, corect ținând cont de prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 227 alin. (1) și (3), 143 alin. (1) pct.

2), 6) Cod de procedură penală, care prescriu expres că la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare, suportate pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal, care se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale, altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale statuând că, în speță, respectivele cheltuieli urmează a fi făcute din contul inculpatului.

De asemenea, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

În concluzie, Colegiul penal menționează că, nu se constată prezența erorilor de drept ce ar genera casarea deciziei atacate sub aspectele invocate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este întemeiată și motivată, măsura de pedeapsă aplicându-se în conformitate cu prevederile legale, este echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acestuia și pericolul social al infracțiunii săvârșite și că recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Ina Cepoi în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 11 decembrie 2019, în cauza penală în privința lui *Codrean Vasile XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la *07 august 2020*.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Ion Guzun

Liliana Catan